

MEGJELENT! MEGJELENT! MEGJELENT!

Társadalomtörténeti Monográfiák 10. kötete

Gerhard Péter

DESZKAFALAK ÉS POTYAVACSORÁK

Választói magatartás Pesten a Tisza Kálmán-korszakban

Illik-e a magyar nép nyitott lelkialkatához más, mint a nyílt szavazás intézménye? – érveltek hajdanán a titkos választás ellenzői. A közvéleményt és a politikát mindig érdekelte, hogy milyen társadalmi csoportok milyen pártokra szavaznak. Kit milyen úton-módon lehet megnyerni, mozgósítani? Milyen egy politikai rendszer legitimitásának társadalmi megalapozottsága? A dualizmus kori választások kutatói hosszú időn keresztül mégsem hasznosították a nyílt választások során keletkezett név szerinti szavazási listákat. A választók ugyanis csoportosan, a kortes vezetésével vonultak fel a szavazóhelyiséghez, ahol egyenként regisztrálták, hogy a megjelent szerepel-e a választói névjegyzékben, és hogy kire voksolt. Ezek a szavazási listák nem mindenütt maradtak sajnós fenn, mégis, ahol elérhetők, egyéb források (mindenekelőtt a sajtó) segítségével páratlanul izgalmas forrást jelentenek egy-egy választás eredményének és az egész választói szisztéma működésének megértéséhez. A történész munkájának elégtétele, ha egy múltbeli politikai rendszer fogyatékoságából ma módszertani előnyt tud kovácsolni.

Gerhard Péter ennek a társadalomtörténeti alapozású politikai szociológiai megközelítésnek az egyik úttörő képviselője Magyarországon. 2015-ben megvédett disszertációja a most megjelenő monográfiájának alapja, amelyben Pest három választókerületének (Belváros, Terézváros, Ferencváros Kőbányával együtt) három Tisza Kálmán-kori választását (1878–1884) elemzi mélyreható alaposággal és érzékenységgel.

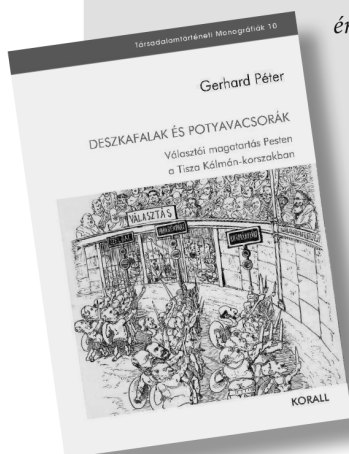
Kövér György

A 372 oldalas kötet bolti ára 3900 Ft.

Megrendelhető a terjesztes@korall.org e-mail címen vagy a www.korall.org honlapon, 25% kedvezménnyel (2900 Ft).

Várjuk megrendelését!

Korall Társadalomtörténeti Egyesület

MEGJELENT! MEGJELENT! MEGJELENT!

Társadalomtörténeti Monográfiák 9. kötete

Koltai Gábor

AKIK A „PÁRT” ELLEN VÉTKEZTEK Pártfegyelmi eljárások Budapesten az MDP időszakában, 1948–1956

Koltai Gábor monográfiájában azt vizsgálja, miként épült ki, s miként működött az állampárt fegyelmi eljárásrendszere 1948 és 1956 között. Többdimenziós megközelítése révén az olvasó megismerkedhet a Magyar Dolgozók Pártja vezető testületei által felállított pártfegyelmi apparátussal és annak eljárásrendjével, amit a fővárosi szint bemutatása követ, a párttagság körülbelül egyharmada ugyanis Budapesten összpontosult. A részletes vizsgálat színteréül a szerző a főváros második legnagyobb taglétszámú kerületét, a Józsefvárost (VIII. kerületet) választotta, ahol a főszereplők már a lakóterületi és munkahelyi pártszervezetek voltak.

A szerző a Budapest Főváros Levéltárában őrzött VIII. kerületi pártfegyelmi ügyekből egy több mint 6000 esetet magába foglaló adatbázist épített, amely tartalmazza a fegyelmi eljárás alá vont nevét, a pártszervezet nevét, a kerületi pártbizottság által kiszabott fegyelmi büntetést és annak dátumát. Ezen adatbázisból a szerző kialakított egy 10%-os mintát, további adatokat is beemelve az elemzésbe. Ezek sokrétű statisztikai elemzése révén az egyedi pártfegyelmi ügyek részletes bemutatásával valóban sikerült emberközelbe hoznia vizsgálati témáját, és az ideológiai elvárásokat ütköztetni tudta a párttagok egyéni taktikáival, túlélési stratégiáival. Egyúttal a másik oldalt, a fegyelmi eljárások kezdeményezőit is igyekezett árnyaltan bemutatni.

Koltai Gábor e téma történeti feldolgozására elsőként vállalkozott. A monográfiában alkalmazott léptékváltásokkal kialakított egy olyan módszertant, amely példaként szolgálhat arra, miként lehet és érdemes mikrotörténeti vizsgálódást alkalmazni a pártállami rendszer vizsgálata során.

Varga Zsuzsanna

A 295 oldalas kötet bolti ára 3500 Ft.

Megrendelhető a terjesztes@korall.org e-mail címen vagy a www.korall.org honlapon, 25% kedvezménnyel (2600 Ft).

Várjuk megrendelését!

Korall Társadalomtörténeti Egyesület

Tartalom

Szereplők és folyamatok a gazdasági szervezetekben a kortárs Magyarországon

Blokkszerkesztők: Berger Viktor és Huszár Ákos

Füzér Katalin

Bevezető 7

Bodor Ákos, Füzér Katalin, Szerb László és Varga Attila

A társadalmi tőke szerepe a magyarországi gyorsnövekedésű vállalatok innovációs tevékenységében 9

Bodor Ákos, Grünhut Zoltán és Pirmajer Attila

Értékpreferenciák az európai vállalkozók körében 23

Tomay Kyra

Az összekötő társadalmi tőke (újra)termelődésének terei

A városi és vidéki dzsentrifikáció szerepe a vállalkozói

és innovációs ökoszisztémákban 43

Törőcsik Mária, Szűcs Krisztián, Nagy Ákos és Lázár Erika

Életstíluscsoportok Magyarországon a digitalizáció korában

Életstílus-kutatások és a marketing 63

Csókási Krisztina, Bandi Szabolcs, Nagy László, Péley Bernadette és Láng András

Az alapvető pszichológia szükségletek

mint a munkahelyi jóllétet és a szervezeti azonosulást befolyásoló tényezők 87

Czibor Andrea, Szabó Zsolt Péter és Restás Péter

Sötét vonások a szervezetekben

Tapasztalatok magyar munkavállalók körében 105

Restás Péter, Szabó Zsolt Péter és Czibor Andrea

A munkahelyi elvándorlási szándék pszichológiai okai 119

Kázmér-Mayer Szilvia és Czibor Andrea

Nemi különbségek hatása a vezetésre

Milyen eltérések és hasonlóságok mutatkoznak

a férfiak és nők vezetési stílusa között? 133

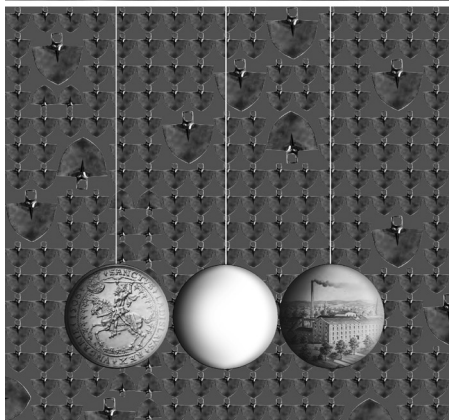
Abstracts 145

Tartalom

DOMANOVSKY SÁNDOR A Gutscherrschaft történetéhez Magyarországon [Az alapszöveg]	7
KÖVÉR GYÖRGY Szerkesztői utószó Domanovszky Sándor tanulmányához	29
PRAJDA KATALIN A firenzei kereskedőtársaságok működése a 14–15. századi Magyar Királyságban. Források és kérdések	45
GÁLFI EMŐKE A gyulafehérvári uradalom birtokainak mobilitása a 16. század második felében	61
GULYÁS LÁSZLÓ SZABOLCS Csontos Éltás bárffai szőlőgondnok középkor végi hegyaljai számadásai	75
MÁTYÁS-RAUSCH PETRA Bányauradalmak az Erdélyi Fejedelemség területén Bethlen Gábor uralkodása alatt	103
SZERÁCSIR ÉVA A földesúri járadékok változása a divényi uradalomban (1660–1684)	121
KOVÁCS KRISZTIÁN Majorsági gazdálkodás a 19. század elején a Rádayak „Judányi nyílfhoz” tartozó birtokain	155
GAUCSÍK ISTVÁN Pénzügyi szolgáltatók és a hitelezés formái Pozsonyban a 18. század végén és a 19. század elején. Szakirodalmi áttekintés	175
KURUCZ GYÖRGY Agrárszakképzés és piackutatás: a „technológiai utazás” gyakorlata gróf Festetics László modernizációs törekvéseiben	193

MAGYAR GAZDASÁGTÖRTÉNETI ÉVKÖNYV • 2019

MAGYAR GAZDASÁGTÖRTÉNETI ÉVKÖNYV 2019 URADALOM – VÁLLALAT

TÓTH ÉVA – LUKÁCS GÁBOR Gyümölcsstermesztés a Festeticsek keszthelyi uradalmában a 19. század közepén	21
KAPOSI ZOLTÁN Nagykanizsai vállalkozók birtokszerzései a város körüli területeken a dualizmus korában	22
HALMOS KÁROLY Elvetélt vállalatok	24
FÜLÖP ÉVA MÁRIA A magyarországi benécs kongregáció gazdálkodása az első világháborút követő időszakban: gazdasági válság és útkeresés	26
TAMÁS GÁBOR Menedzseruralom? Szervezeti evolúció és tisztviselői karrierpályák egy biztosítótársaságnál	28
BAGDI RÓBERT – HILBOCSÁNYI NORBERT Konzervgyártás Kecskeméten a 20. század első felében	32
KLEMENT JUDIT Vállalatörténet a nagypolitika árnyékában: a rövid életű Vikert	35
TAMÁS MÁTÉ A Tanulmányok a magyar mezőgazdaság történetéhez sorozat (1930–1943) gazdaságtörténete	37
VARGA ZSUZSANNA Kényszerpályáról a vállalati mozgáster felé. A mezőgazdasági termelősövetkezetek első két évtizede Magyarországon, 1948–1968	39
MEGEMLÉKEZÉS SZÉKELY IVÁN Scott M. Eddie (1935–2019)	41
Szerzők	42
Contents	42

B U D A P E S T I K Ö N Y V S Z E M L E

BIUINKISZ

KRITIKAI ÍRÁSOK

A TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK

KÖRÉBŐL

BÍRÁLAT

MALINA JÁNOS – ESZTERHÁZÁRÓL
ÉS MÖCSÉNYI MIHÁLYRÓL

TÓZSÉR JÁNOS – DEMETER TAMÁS RÓL

KOVAI MELINDA – SIK DOMONKOS RÓL

SZÍJÁRTÓ ZSOLT – AZ ÚJ MUZEOLÓGIÁRÓL

MOLNÁR ANTAL – A DOMONKOS RENDRŐL

PROBLÉMA

GÉBERT JUDIT, TÓZSÉR JÁNOS

A FELTÉTEL NÉLKÜLI ALAPJÖVEDELEMRŐL

FLECK ZOLTÁN A NYÍLT TÁRSADALOM

ELLENSEGEIRŐL

RADNÓTI SÁNDOR

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIÁRÓL

TISZTELETKÖRBE H. BALÁZS ÉVA

SZEMLÉ

MI A PÁLYA?

FONTOS KÖNYVEK

2017. IV – 2018. I-II. NEGYEDÉV

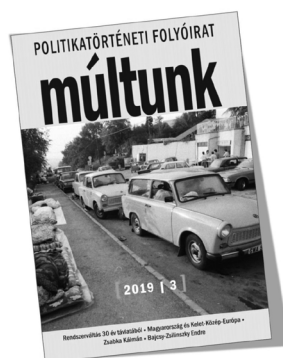
M E G J E L E N I K

2018. NYÁR–TÉL

N E G Y E D É V E N T E

MÚLTUNK 2019/3

Két online melléklettel megjelent a **Múltunk folyóirat** 2019/3-as száma, melynek egyes cikkeiről rövid ismertetőt olvashat a folyóirat honlapján: www.multunk.hu

TARTALOM

RENDSZERVÁLTÁS KELET-KÖZÉP-EURÓPÁBAN – HARMINC ÉVE

Majtényi György: Az elveszített forradalom. Az 1989-es magyarországi rendszerváltás emlékezete, kontextusa és értelmezései

Merényi M. Miklós: Politikai képviselő az „átmenet” társadalmában. A demokratikus reprezentáció kérdése és a rendszerváltás utáni magyar politikatudomány

Garadnai Zoltán: François Mitterrand elnök kelet-közép-európai útjai (1988–1991)

Michał Przeperski: A hadiállapot hosszú árnyéka. 1989-ben miért nem történt vérontás Lengyelországban?

Bárány Balázs: „Mi már nem érthetjük, ami itt történik.” Marosán György és a rendszerváltás

Csatári Bence: A pártállam felszámolásának hatása a Magyar Hangfelvevőgyártó Vállalat működésére

A **Múltunk** **körkérdése** a rendszerváltás 30. évfordulóján

TANULMÁNYOK

Bartha Ákos–Pócs Nándor–Szécsényi András: Egy hosszan „ébredő” túlélőművész. Zsabka Kálmán pályarajza (1897–1971) II. rész

Simándi Irén: Mielőtt a vonatok elindultak... A Magyar Áttelepítési Kormánybizottság dokumentumai a Magyar Rádióban (online melléklet)

SZEMLE

Papp István: Fajvédelem, nemzeti radikalizmus, integer Magyarország. Bajcsy-Zsilinszky Endre életei

(**BARTHA Ákos:** *Bajcsy-Zsilinszky Endre. Életút és utóélet. MTA BTK TTI, Budapest, 2019. 657 p.*)

Pankovits József: Olaszországi letelepedés vagy hazai meghurcoltatás. Száll József karrierje (online melléklet)

(**ANDREIDES Gábor:** *Egy megbízható elvtárs. Száll József útja az MKP-tól a P2-ig. Nemzeti Emlékezet Bizottsága, Budapest, 2019. 334 p.*)

CivilArchiv Projekt – Magániratok és társadalmi szervezetek iratai a levéltárban

NE HAGYJA ELVESZNI CSALÁDJA MÚLTJÁT!

Gyűjtjük és megőrizzük az egykori és mai budapesti családok és magánszemélyek életére, mindennapjaira vonatkozó iratokat, dokumentumokat (levelek, naplók, fényképek, hivatalos iratok, feljegyzések, emlékiratok, visszaemlékezések, részleges vagy teljes irathagyatékok).

A felajánlásokat, szükség esetén, a helyszínen is megtekintjük!

dr. Horváth J. András

horvatha@bparchiv.hu

06-1-298-7547

06-30-313-5675

dr. Nagy Ágnes

nagyagnes@bparchiv.hu

06-1-298-7642

Budapest Főváros Levéltára, 1139 Budapest, Teve u. 3-5.

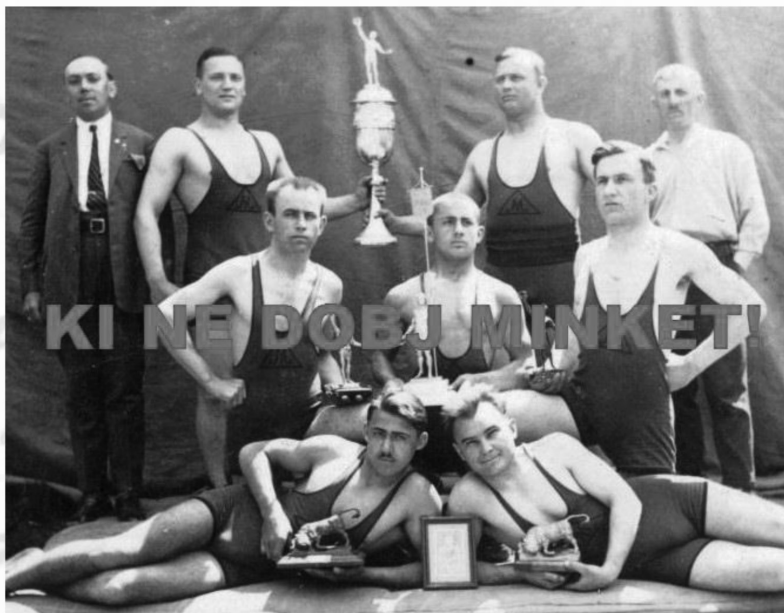
THE CREATIVE
ARCHIVES' AND USERS'
NETWORK

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

CivilArchiv Projekt – Magániratok és társadalmi szervezetek iratai a levéltárban

NE HAGYJUK ELKALLÓDNI A FŐVÁROSI CIVIL SZFÉRA MÚLTJÁT!

Gyűjtjük és megőrizzük az egykori fővárosi társadalmi szervezetek, csoportosulások, körök, egyesületek, alapítványok és politikai pártok iratait, dokumentumait (levelezés, tevékenységgel kapcsolatos iratok, összefoglaló jelentések, visszaemlékezések, fényképek)!
A felajánlásokat, szükség esetén, a helyszínen is megtekinthetjük!

Györgyi Csaba
gyorgyics@bparchiv.hu
06-1-298-7663

Budapest Főváros Levéltára, 1139 Budapest, Teve u. 3–5.

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

AETAS

TÖRTÉNETTUDOMÁNYI FOLYÓIRAT

16–18. századi utazók, utazások

KULCSÁR KRISZTINA

Ha főurak útra keltek... 18. századi főúri utazástípusok Albert szász-tescheni herceg és Mária Krisztina főhercegnő közös utazásai alapján

DINNYÉS PATRIK

*Mogiljoutól Szmolenszkig:
II. József német-római császár és
II. Katalin orosz császárnő első
találkozása és közös utazása (1780)*

OLGA KHAVANOVA

*Pavel Petrovics orosz nagyherceg
bécsi látogatása 1781–1782-ben*

RING ÉVA

*Egy osztrák kereskedelmi tanácsos
élményei Moszkvában.*

Karl von Zinzendorf 1774-es naplója

**34. évf.
2019**

3. szám

Bemutatjuk Daniel Unowsky történészt

Korábbi számaink korlátozott számban,
eredeti áron, a szerkesztőség címén megrendelhetőek
(terjesztes@korall.org www.korall.org):

- 5–6. *A munkától a szociálpolitikáig* (600 Ft)
- 7–8. *Sport és testkultúra* (600 Ft)
- 11–12. *A város és társadalma* (950 Ft)
13. *Női karrier: lehetőségek és elvárások* (800 Ft)
14. *Vállalkozók – Cégek – Piacok* (800 Ft)
- 15–16. *Historiográfia: az eseménytől az időig* (1400 Ft)
17. *Politika és hatalom a társadalomban* (800 Ft)
18. *A kisebbségi magyarság társadalomfejlődése 1920–2000* (800 Ft)
- 19–20. *Rurális társadalmak* (1400 Ft)
- 21–22. *Clio és Psyche* (1400 Ft)
23. *Kulturális minták és kölcsönhatások Európában* (1000 Ft)
- 24–25. *Nemzetépítés és régészet* (1500 Ft)
26. *Utazók és utazások* (1000 Ft)
27. *Vallás, felekezet, társadalmi stratégiák* (1000 Ft)
- 28–29. *Közép-Európa összehasonlító perspektívában* (1500 Ft)
30. *Demográfiai viselkedés és lokális társadalom* (1000 Ft)
31. *Történeti földrajz, a tér története* (1000 Ft)
32. *Távolság – közelség* (1000 Ft)
33. *A háború állapota* (1000 Ft)
35. *Társadalomnéprajz: a textustól a sűrű leírásig* (1000 Ft)
36. *Kollektivizálás és agrártársadalom* (1000 Ft)
37. *Nemzet és nemzetépítés a 19. században* (1000 Ft)
38. *A Magyar Királyság európai szemmel* (1000 Ft)
39. *Kontroll alatt – könnyűzene a szocializmusban* (1000 Ft)
42. *Mesterségem címere... Hivatás és professzionalizáció* (1000 Ft)
43. *A könyvtől az olvasóig* (1250 Ft)
44. *Életút-értelmezések* (1250 Ft)
45. *Városi terek – Városi térhasználat* (1250 Ft)
46. *Migráció – Emigráció* (1250 Ft)
47. *Nemzet és gazdaság* (1250 Ft)
48. *Az oszmán világ Közép-Európa peremén* (1250 Ft)
50. *Kapcsolatok – Hálózatok* (1250 Ft)
52. *Kötött pályán? Közlekedő társadalom* (1250 Ft)
53. *Természeti kihívások – társadalmi viszonyok* (1250 Ft)
55. *Nem a ruha teszi?* (1250 Ft)
56. *Iskola, nemzetépítés, társadalmi mobilitás* (1250 Ft)

57. *Konfesszionalizáció: felekezeti és politikum a kora újkorban* (1250 Ft)
60. *Női életvilágok* (1250 Ft)
61. *Vállalatok társadalma* (1250 Ft)
62. *Tudomány a nemzetépítés szolgálatában* (1250 Ft)
63. *Ókori társadalmak* (1250 Ft)
64. *Diktatúra alulnézetből* (1250 Ft)
65. *Film és történelem* (1250 Ft)
66. *Szexuális másság és kirekesztés* (1250 Ft)
67. *A felejtés egyéni és társadalmi mintázatai* (1250 Ft)
68. *Nemzetiségi együttélés a Kárpát-medencében* (1250 Ft)
69. *Színház és az egész világ* (1250 Ft)
70. *Diétai követek, országgyűlési képviselek* (1250 Ft)
73. *Fotó és társadalom* (1250 Ft)
74. *Civil önszerveződés, civil társadalom* (1250 Ft)
75. *Kulturális örökség és történelem* (1250 Ft)